

Utrikesdepartementet
Enheten för internationell handelspolitik och EU:s
inre marknad, Inre marknaden
ud.hi.remiss@gov.se

Remissyttrande - förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om förbud mot produkter som tillverkats genom tvångsarbete på unionens marknad

Tullverket har i första hand granskat förslagen mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslagen kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Tullverkets ställningstagande

Allmänna synpunkter på förslaget

Tullverket ställer sig positivt till att det inrättas ett instrument med syfte att införa ett effektivt förbud mot att släppa ut och tillhandahålla produkter som tillverkats genom tvångsarbete på EU-marknaden samt ett förbud mot att exportera ut sådana produkter från EU.

Tullverket konstaterar att det i förslaget läggs ett stort ansvar på de behöriga myndigheterna och det finns ett större antal otydligheter i hur föreslagna åtgärder ska genomföras. Dessa otydligheter bör tydliggöras i kommande förhandling om förordningens lydelse. En av dessa otydligheter är frågan hur myndigheter ska hantera produkter som blir träffade av flera regelverk. Det finns anledning att anta att produkter som tillverkats genom tvångsarbete till exempelvis inte alltid uppfyller produktsäkerhetskraven. Så som förslaget ser ut finns det en risk för att separata ingripandemoduler tas fram, en för förbud mot produkter som tillverkats genom tvångsarbete och en för produkter som brister i produktsäkerhetsregelverken. Det är viktigt att behöriga myndigheter ges rätt förutsättningar för att leva upp till de krav som förordningen ställer.

Tullverket vill också påminna om vikten av tullperspektivet i det kommande förhandlingsarbetet då tullmyndigheterna kommer bli direkt berörda av förslaget.

Förslagets påverkan på Tullverkets verksamhet

Tullmyndigheternas roll framgår främst av kapitel III, Produkter som förs in till eller ut från unionens marknad, i förslaget. Tullmyndigheterna ska enligt förslaget vid EU:s yttre gränser

agera på grundval av de beslut som utfärdats av medlemsstaternas behöriga myndigheter för att identifiera och stoppa produkter som tillverkats genom tvångsarbete från att föras in till eller ut från EU-marknaden.

För att underlätta ett effektivt och bra samarbete vore det önskvärt att en behörig myndighet utses alternativt ett fåtal behöriga myndigheter där uppgifterna är tydligt avgränsade emellan. Det finns annars en risk att problematik uppstår om ett större antal behöriga myndigheter utses och där det inte är tydligt vilken myndighet som ska agera för vilken produktkategori. Det kommer behövas ett nära och effektivt samarbete mellan tullmyndigheterna och behöriga myndigheter och tydliga ansvarsområden möjliggör ett bättre informationsutbyte.

Tullverkets verksamhet kommer att påverkas direkt då kontroller ska genomföras för att identifiera produkter som eventuellt inte efterlever det förbud om tvångsarbete som anges i artikel 3 i förslaget. Det är svårt att förutse hur många företag som skulle kunna beröras och hur många beslut av behöriga myndigheter som kommer fattas på området. Det är inte heller klart vilken ambitionsnivå och påverkan som den databas med produkter och produktkategorier som kommissionen avser att ta fram kommer att ha för tullmyndigheterna. Vidare finns det ett antal otydligheter i förslaget som sammantaget med ovan angivna omständigheter gör att det i detta skede inte går att bedöma huruvida framtida uppgifter kan hanteras inom befintligt anslag. I skäl 35 till förslaget anges också att man vid översynen av unionens tullkodex kommer att överväga att i tullagstiftningen införa den information som de ekonomiska aktörerna måste göra tillgänglig för tullmyndigheterna med hänseende till kontrollen av efterlevnaden av denna förordning och för att öka transparensen i leveranskedjan. Ett obligatoriskt införande av denna typ av uppgift innebär utmaningar för både myndigheter och ekonomiska aktörer, i synnerhet privatimportörer som oftast handlar av mellanhänder. Dessa uppgifter kommer med största sannolikhet att påverka arbetsbelastningen både för tullmyndigheter och för enskilda. Det är angeläget att en utförlig konsekvensanalys och nyttoanalys genomförs innan denna typ av uppgifter blir obligatoriska att lämna i en tulldeklaration. Sådana uppgifter som kan antas lämnas i fritextfält ökar Tullverkets manuella hantering då de är svåra att validera. Dataelement som lämnas i fritextform öppnar upp för felaktigheter, både avsiktligt och oavsiktligt. Det kommer krävas en större manuell insats för att säkerställa om uppgifter är korrekt angivna. Vidare kan mängden dataelement bli problematisk. Som ett exempel kan nämnas containerflödet där det inte är ovanligt att flera produkter skickas i samma sändning. I Sverige har vi valt att begränsa antalet varuposter till 999 stycken. Det innebär att det kan bli tal om en stor mängd tillverkare som behöver anges i importdeklarationen, till och med fler än antalet varuposter.

Tullverket kan utöver detta komma att påverkas indirekt i olika avseenden av förslaget, i första hand genom att behöriga myndigheter kommer att efterfråga information och underlag. Sådana uppgifter bedöms dock kunna hanteras inom befintligt anslag. Tullmyndigheterna kan även komma att behöva delta i det gemensamma nätverk som föreslås sättas upp, unionens nätverk mot produkter som tillverkats genom tvångsarbete. Även denna typ av uppgift bedöms eventuellt kunna hanteras inom befintligt anslag men bedömningen är något beroende av vilken typ av uppgifter som ska genomföras i nätverket och antal möten.

I förslaget presenteras uppbyggnad av en databas samt integrationsutveckling mot ett antal befintliga system. Tullverket vill i sammanhanget påpeka att det pågår ett flertal utvecklingsprojekt inom tullområdet och det är av vikt att beakta helhetsperspektivet samt att säkerställa att systemen blir kompatibla och utvecklas i rätt prioritetsordning.

Slutligen vill Tullverket påpeka att det kan finnas behov av framtida förändringar i tullagen med anledning av förslaget, främst med utgångspunkt i vilken/vilka behöriga myndigheter som utses.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Suzan Kalinagil. I den slutliga handläggningen har även vikarierande överdirektören Bodil Taylor och rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen

Kontrollavdelningen